

کارایی سرمایه‌گذاری: مروری بر مفاهیم و مدل‌ها

امیر دولت خواه^{۱*}

سیدعلی واعظ^۲

مهدی بصیرت^۳

تاریخ دریافت: ۱۳۹۸/۱۱/۲۳ تاریخ چاپ: ۱۳۹۸/۱۱/۲۶

چکیده

کارایی سرمایه به طور مفهومی زمانی حاصل می‌شود که شرکت تنها در پروژه‌هایی با ارزش فعلی خالص مثبت سرمایه‌گذاری نمایند. مالکان با انتخاب مدیران توانمند، انتظار سرمایه‌گذاری کارا و بازده مطلوب دارند، اما از منظر اقتصاد نئو کلاسیک، نمایندگان درحالی که منطق اقتصادی دارند، براساس منافع شخصی رفتار می‌کنند و بر اطلاعات مرتبط با فعالیت‌ها و اقدامات خود تسلط کامل دارند در حالیکه مالکان بدون پرداخت هزینه اضافی امکان دسترسی به آن را نخواهند داشت. در چنین شرایط عدم اطمینانی، مالکان و سایر ذینفعان نمی‌توانند به طور مستقیم تلاش‌های نماینده را مشاهده نمایند؛ بنابراین، توجه آن‌ها به علامت‌های ناشی از برخی شاخص‌های عملکرد محدود می‌شود. مدل‌های کارایی سرمایه‌گذاری سعی دارند براساس نشانه‌هایی مانند رابطه آن با فروش یا جریان وجوه نقد، ناکارایی را شناسایی کنند، در این مقاله مبانی نظری مدل‌های مطرح در سنجش کارایی سرمایه‌گذاری مرور می‌شود تا پژوهش‌گران ضمن آشنایی بیشتر با سیر تحول این مدل‌ها، با در نظر گرفتن مفروضات آن‌ها مدل مناسب با تحقیق خود را انتخاب نمایند.

واژگان کلیدی

کارایی سرمایه‌گذاری، مدل‌های کارایی سرمایه‌گذاری، بیش سرمایه‌گذاری، کم سرمایه‌گذاری

^۱ دانشجوی دکتری حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی، خرمشهر، ایران (*نویسنده مسئول: amirdolatkhah@gmail.com)

^۲ دانشیار حسابداری، دانشکده اقتصاد و علوم اجتماعی، دانشگاه شهید چمران، اهواز، ایران (sa-vaez@scu.ac.ir)

^۳ استادیار گروه اقتصاد، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز، ایران (Mehdi.basirat@yahoo.com)